- Leo tunaanza somo la kile ambacho wanafunzi wengi wa Ufunuo wangekiona kuwa kilele cha kitabu hiki: Kuja mara ya pili kwa Pili kwa Kristo
  - Hakika, kurudi kwa Bwana kutawala ni jambo la mwisho, hasa kwa wale wanaoishi katika Dhiki na wanaosubiri wokovu wake.
    - Lakini kama matukio mengine ambayo tumejifunza katika kitabu cha Ufunuo, mchakato wa kurudi kwa Kristo si jambo rahisi.
    - Wala si tukio la muda mfupi tu; badala yake, ni mfululizo wa matukio yanayoendelea kwa siku kadhaa.
  - Sura ya 19 inatufahamisha kuhusu kurudi kwa Kristo, lakini maelezo yanayohusu kurudi kwake yanapatikana nje ya Ufunuo katika manabii wa Agano la Kale.
    - Na hasa, habari za Agano la Kale kuhusu Kuja mara Pili kwa Kristo zinalenga kukomesha Vita vya Har–Magedoni.
    - Vita hivyo vinaitwa Vita Kuu ya Mungu katika Ufunuo, na tunapofikia mwisho wa Dhiki, vinawalenga Wayahudi.
  - Akiwa ndani ya Shetani, Mpinga Kristo amepoteza kila kitu
    - Makao yake makuu yanaharibiwa kama ilivyo sehemu nyingine ya Babeli, mji mkuu alioujenga upya
    - Washirika wake wamemgeuka na wameuteka mji
    - Sasa amebaki ameketi kaskazini mwa Israeli pamoja na mabaki ya jeshi lake, akiwa na njia moja tu ya kuendelea.
  - Kilichobaki ni Yerusalemu na kundi la mwisho la Wayahudi duniani ambalo bado linapinga utawala wa Mpinga Kristo
    - Kwa hiyo sasa mpango wake unakuwa ni kuangamiza upinzani huo wa mwisho, na katika mchakato huo kuzuia kurudi kwa Kristo.
    - Ni dhahiri kwamba hadithi haiishii hapo. Mpinga Kristo hafanikiwi kutimiza mipango yake, ingawa anafanya kila juhudi kuiwezesha.
    - Kwa hiyo ni lazima tujifunze kwa nini adui anataka kuwaua Wayahudi wote waliobaki na ni nini kinachomzuia Mpinga Kristo kufanikiwa katika mipango yake
- Basi, na tuanze katika Sura ya 19 kwa kutazama maandalizi yanayofanyika mbinguni kwa ajili ya kuja kwa Bwana.
  - Kama ilivyo desturi katika kitabu cha Ufunuo, simulizi huanza kwa kuelezea matukio ya mbinguni, kisha huonyesha jinsi yanavyoathiri mambo yanayotokea duniani.

> UFUNUO 19:1 Baada ya hayo nikasikia sauti kama sauti ya makutano mengi, sauti kubwa mbinguni, ikisema, Haleluya; Wokovu na utukufu na nguvu zina Bwana Mungu wetu;
> UFUNUO 19:2 kwa kuwa hukumu zake ni za kweli na haki; maana amemhukumu yule kahaba mkuu aliyeiharibu nchi kwa uasherati wake, na kuipatiliza damu ya watumwa wake mkononi mwake.
> UFU. 19:3 Wakasema mara ya pili, Haleluya. Na moshi wake hupaa juu hata milele na milele.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> UFUNUO 19:4 Na wale wazee ishirini na wanne, na wale wenye uhai wanne, wakasujudu na kumwabudu Mungu, aketiye katika kile kiti cha enzi, wakisema, Amina, Haleluya.
> UFUNUO 19:5 Sauti ikatoka katika kile kiti cha enzi ikisema, Msifuni Mungu wetu, enyi watumwa wake wote, ninyi mnaomcha, wadogo kwa wakubwa.

- Sura ya kumi na tisa ya Yohana inaanza tena kwa maneno ya Kigiriki *meta tauta*, ambayo yanaonyesha mfuatano wa sababu na matokeo.
  - Kwa hiyo, matukio ya sura ya 17 na 18 yanahusiana na matukio haya ya mbinguni, na uhusiano huo unaonekana wazi.
    - Hukumu ya kitasa cha saba iliyoelezwa katika Sura ya 16-18 ilisababisha matukio kadhaa yaliyofungua njia kwa Kuja kwa mara ya Pili kwa Bwana.
    - Kwanza, ilimwezesha Mpinga Kristo kuhamisha majeshi yake kutoka Babeli na kuingia kaskazini mwa Israeli - Hatua ya I
    - Hilo lilisababisha kuharibiwa kwa Babeli, kahaba mkuu, kwa shambulio la vikosi vya waasi - Hatua ya II
  - Na sasa, baada ya kuanguka kwa Babeli, njia imeandaliwa kwa ajili ya kurudi kwa Kristo, kwa sababu upinzani dhidi ya utawala Wake unazidi kutoweka kwa haraka.
    - Maandalizi ya kurudi kwa Kristo yanaanza mwanzoni mwa sura ya 19 kwa karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.
    - Umati wa jeshi la mbinguni unatambua umuhimu wa wakati huu na kuimba kwa sauti kubwa Haleluya!
    - Historia yote ya wanadamu imekuwa ikielekea kwenye wakati huu, na unapowadia, uzito wa tukio hilo hauwezi kupingwa hata mbinguni, unaonekana dhahiri.
  - Wanatangaza kwamba wokovu na utukufu na nguvu ni vya Mungu na sifa hizi za Mungu wetu sasa ziko tayari kuonekana duniani.
    - Bwana ameleta hukumu yake ya haki kwa waovu na wabaya duniani
    - Amewalipiza kisasi wale walioteswa na kuuawa kishahidi, kama alivyoahidi kwa roho zilizo chini ya madhabahu
    - Na amemkomesha adui mkuu wa kweli, Babeli wa kiroho katika aina zake zote.
- Hilo linasababisha wakati wa ibada na sifa Mbinguni kwa ajili ya Mungu alivyo na kile alichofanya ili kuleta mapambazuko ya Ufalme.
  - Wale wazee na wale wenye uhai wanne wakaanguka kifudifudi wakaabudu
    - Nao watumwa Wake wote wakafanya vivyo hivyo, wakubwa kwa wadogo.
    - Tambua kwamba neno **watumwa** (au **watumishi wa Bwana**) hapa linarejelea hasa watakatifu wa Kanisa. Hivyo, Kanisa linaonekana wazi kuwa liko mbinguni pamoja na Yesu.
    - Kauli hii inakanusha dai lolote kwamba Kanisa linabaki duniani hadi Kuja mara ya Pili kwa Kristo
    - Katika mstari wa 5 tunaona ushahidi usiopingika kwamba tayari tuko Mbinguni katika hatua

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

hii

- Pia tambua kwamba viongozi wa ulimwengu wa mbinguni ndio pia wanaoongoza ibada huko.
    - Ibada ni mwitikio wa kawaida wa kila mtoto wa Mungu anayefahamu uweza, hekima, neema na wema wa Mungu.
    - Bila shaka, ukweli huo utaonekana kwa ukamilifu zaidi mbinguni, lakini hatupaswi kusubiri mpaka wakati huo ndipo tuanze kuonyesha ibada yetu.
- Ibada si hisia au wazo la moyoni tu; inatimiza kusudi lake kwa kumtukuza Mungu kupitia matendo yetu kwa nje.
    - Kuonyesha ibada hiyo kwa nje kunajidhihirisha kwa njia ya maneno, nyimbo, mkao wa mwili, na njia nyingine mbalimbali za kuonyesha heshima na sifa kwa Mungu.
    - Kwa hiyo, ni wajibu muhimu wa Mkristo kuonyesha kwa wazi kujitoa kwake na kumsifu Mungu, binafsi na pia kwa pamoja kama kusanyiko la waamini.
    - Na matukio kama haya yanatukumbusha jinsi ibada ilivyo muhimu

- Sasa jukwaa limeandaliwa kwa ajili ya kurudi kwa Kristo, na kinachofuata ni kuona maandalizi ya kurudi huko yakianza mbinguni.

> UFUNUO 19:6 Nikasikia sauti kama sauti ya makutano mengi, na kama sauti ya maji mengi, na kama sauti ya radi yenye nguvu, ikisema, Haleluya; kwa kuwa Bwana Mungu wetu, Mwenyezi, amemiliki.
> UFU. 19:7 Na tufurahi, tukashangilie, tukampe utukufu wake; kwa kuwa arusi ya Mwana-kondoo imekuja, na mkewe amejiweka tayari.
> UFUNUO 19:8 Naye ameruhusiwa kuvikwa kitani nzuri, ing'aayo, safi; kwa maana kitani nzuri hiyo ni matendo ya haki ya watakatifu.
> UFUNUO 19:9 Naye akaniambia, Andika, Heri walioalikwa katika karamu ya arusi ya Mwana-kondoo. Akaniambia, Maneno haya ni maneno ya kweli ya Mungu.
> UFUNUO 19:10 Nami nikaanguka mbele ya miguu yake, ili nimsujudie; akaniambia, Angalia, usifanye hivi; mimi ni mtumishi mwenzako na wa ndugu zako walio na ushuhuda wa Yesu. Msujudie Mungu. Kwa maana ushuhuda wa Yesu ndio roho ya unabii.

- Katika ulimwengu wa mbinguni, tangazo linatolewa na umati mkubwa sana wa watu (idadi isiyoweza kuhesabika) kwamba Kristo anatawala!
    - Kisha, jambo linalozingatiwa katika mistari inayofuata ni utambulisho wa wale wanaounda umati huo.
        - Kundi la kwanza linalotajwa kutoka ndani ya umati huo ni Bibi-arusi, ambaye amejitayarisha kwa ajili ya Mwana-Kondoo.
        - Neno **"Bibi-arusi wa Kristo"** ni rejeo la Agano Jipya linalomaanisha watakatifu wa Kanisa, yaani wale waliobatizwa katika Roho kwa njia ya imani katika Yesu.
- Tunapewa uhusiano huu na Paulo katika Waefeso 5

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

EFE. 5:25 Enyi waume, wapendeni wake zenu, kama Kristo naye alivyolipenda kanisa, akajitoa kwa ajili yake;
WAEFESO 5:26 ili makusudi alitakase na kulisafisha kwa maji katika neno;
WAEFESO 5:27 apate kujiletea kanisa tukufu, lisilo na dosari wala kunyanzi wala lolote kama hayo; bali liwe takatifu lisilo na mawaa.

WAEFESO 5:32 Siri hiyo ni kubwa; ila mimi nanena habari ya Kristo na kanisa.

- Paulo analinganisha uhusiano wa Kanisa na Kristo na uhusiano wa bibi arusi na mume wake
  - Mahali pengine Paulo anafafanua neno "**Kanisa**" kuwa linamaanisha wale wote ambao Roho Mtakatifu anakaa ndani yao.
  - Na ni wale tu wenye sifa hiyo ambao ni watakatifu walioishi kati ya siku ya Pentekoste na ufufuo (unyakuo) wa Kanisa.
  - Kwa hakika, kuna watakatifu walioishi kabla ya Kanisa kuwepo, na pia kuna watakatifu watakaoishi baada ya Dhiki Kuu.
  - Lakini ni wale tu walio ndani ya kipindi hiki maalum ambao wanaitwa **Bibi-arusi wa Kristo** katika Biblia.
- Bwana amechagua kuliita Kanisa Lake Bibi-arusi, na Yeye Mwenyewe Bwana Arusi wetu, ili kuonyesha uhusiano wetu Naye na matukio yanayokuja mbele yetu.
  - Bwana anatumia mfano wa harusi kueleza mchakato anaoutumia kutuleta kwake na kuandaa ulimwengu kwa ajili ya kurudi kwetu.
  - Tulijifunza uhusiano huu kati ya ndoa na mustakabali wetu kama Kanisa katika somo la awali
- Nililinganisha kuondolewa kwa Kanisa kutoka duniani wakati wa ufufuo wetu na uchumba wa Kiyahudi
  - Katika mchakato huu, uchumba hufanyika kabla ya bibi na bwana harusi kukutana, kama vile tulivyoingia katika agano na Yesu bila kukutana naye.
    - Kisha kunakuwa na kipindi cha kusubiri ambapo bwana-arusi anakuja kumchukua bibi-arusi wake. Hiki ndicho kipindi ambacho Kanisa lipo nacho sasa duniani.
    - Baadaye Bwana Harusi atakuja kumchukua Bibi Harusi Wake wakati wa ufufuo nasi tutarudi nyumbani kwa Bwana Harusi kwa muda Mbinguni.
  - Baada ya muda huo pamoja na Bwana-arusi, harusi itafanyika na kutakuwa na sherehe katika nyumba ya Bwana-arusi.
    - Baada ya hapo, Bwana-arusi na Bibi-arusi watasafiri kurudi katika nyumba ya Bibi-arusi kwa ajili ya sherehe nyingine.
    - Hatua hiyo itatokea baada ya Kuja mara ya Pili kwa Kristo
  - Lakini sasa tunaona kwamba karamu ya arusi katika nyumba ya Bwana-arusi iko karibu kutokea.
    - Huu ndio wakati ambao Yesu aliwaambia wanafunzi Wake kwamba ungetokea alipokuwa bado pamoja nao.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

MATHAYO 26:26 Nao walipokuwa wakila Yesu alitwaa mkate, akabariki, akaumega, akawapa wanafunzi wake, akasema, Twaeni, mle; huu ndio mwili wangu
MATHAYO 26:27 Akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, akisema, Kuyweni nyote katika hiki;
MATHAYO 26:28 kwa maana hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo kwa ajili ya wengi kwa ondoleo la dhambi.
MATHAYO 26:29 Lakini nawaambieni, Sitakunywa kabisa tangu sasa uzao huu wa mzabibu, hata siku ile nitakapokunywa mpya pamoja nanyi katika ufalme wa Baba yangu.

- Bwana alisitisha mlo wa Pasaka ukiwa haujakamilika, huku kikombe cha divai kikiwa bado kimesalia, na akasema kwamba kikombe hicho cha mwisho kitasubiri hadi wakati wa Ufalme.
- Sherehe hiyo itaanza kwa karamu ya arusi.
- Kisha katika mstari wa 8, Yohana anasikia jinsi Bibi-arusi (yaani, watakatifu) anavyotayarishwa kwa ajili ya arusi.
  - Tunapokea kitani safi na ing'aayo ya kuvaa, ambayo ni matendo ya haki ya watakatifu.
    - Tulijadili hapo awali jinsi kitani kilivyowakilisha matendo yetu tulipokuwa tukijifunza barua kwa makanisa.
    - Kanisa linajiandaa kwenda duniani na kupokea urithi wetu pamoja na thawabu kwa ajili ya utumishi ama huduma yetu katika Ufalme.
  - Kwa hiyo, tunapojiandaa kufanya safari hiyo pamoja na Yesu, tunapokea ishara inayowakilisha kazi njema zilizofanywa kwa imani na kwa huduma.
    - Lakini tambua kwamba kitani hicho kinawakilisha matendo yale tu yaliyo ya haki.
    - Tutafanya kazi nyingi "kwa ajili ya" Yesu katika kipindi chote cha maisha yetu tunapotembea pamoja Naye, lakini si kazi zote zitakuwa za haki.
  - Baadhi ya kazi hizo zitafanywa kwa nia za kibinafsi au zisizo za kweli, au hazitatokana na uongozi wa Roho.
    - Hizi ni kazi mbaya kwa maana kwamba hazijaelekezwa na wala hazijafanywa kwa ajili ya Yesu; bali zimefanywa kwa ajili ya manufaa yetu wenyewe.
    - Na kazi hizo hazitahesabiwa kuwa za kupata thawabu.

2WAKORINTHO 5:10 Kwa maana imetupasa sisi sote kudhihirishwa mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mtu apokee malipo ya mambo aliyotenda kwa mwili, kadiri alivyotenda, yawe ni mema au mabaya.

- Kwa hiyo, kundi la kwanza linalotajwa katika chumba cha kiti cha enzi ni wale ambao ni Bibi-arusi (Kanisa), na sisi tunajiandaa kwa kuvaa mavazi yanayofaa.
  - Wakati huohuo, kila harusi huhitaji watu wa kushiriki katika sherehe hiyo na kusherehekea pamoja na Bibi-arusi na Bwana-arusi.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Na pia kutakuwa na wageni watakaoalikwa kwenye harusi hiyo mbinguni.
        - Katika mstari wa 9, Yohana anaambiwa kwamba wale wanaoweza kuona tukio hili la harusi mbinguni wamebarikiwa kwa kupata fursa hiyo.
    - Kwa hiyo, ni nani atakayekuwepo mbinguni na kuweza kushiriki katika tukio hili la harusi, lakini hatakuwa Bibi-arusi?
        - Bibi-arusi haalikwi kwenye harusi yake mwenyewe; kwa hiyo, hawa lazima wawe watakatifu wengine ambao si sehemu ya Kanisa.
        - Hivyo wageni hao lazima wawe watakatifu wa Agano la Kale na watakatifu wa kipindi cha Dhiki Kuu.
    - Kila mwamini kuanzia Habili hadi Yohana Mbatizaji na wale wote watakaokufa katika kipindi cha Dhiki Kuu watakuwa Mbinguni wakati huu.
        - Wao watabaki huko katika hali ya roho pekee, bila miili, wakisubiri wakati wao wa kufufuliwa.
        - Tutajifunza kuhusu ufufuo wao baadaye katika somo hili
        - Wakati huo huo, wao watatazama tunaposhiriki katika karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo.
    - Akiwaza juu ya mambo haya yote, Yohana anaguswa sana kiasi kwamba anaanguka ghafla chini ili kumwabudu malaika aliyekuwa akimsindikiza, lakini malaika anamwambia aache kufanya hivyo.
        - Anasema yeye ni mtumishi tu wa Mungu na wa waamini
        - Badala yake, mwabudu Mungu pekee kwa sababu Yesu ndiye roho ya unabii wote
    - Malaika anamaanisha kwamba Yesu, kupitia Roho Wake, ndiye chanzo cha ufunuo wote, na malaika alikuwa mjumbe tu wa ufunuo huo.
        - Mwandishi wa ujumbe ndiye anayestahili utukufu, si chombo kilichobeba ujumbe huo.
        - Kwa mfano tunapokuwa na kiu sana kiasi (tunapokufa kwa kiu), tunasifu maji yanayotoka kwenye bomba letu, lakini hatusifu mabomba yaliyopitisha maji hayo.
        - Vivyo hivyo, tunamsifu Yesu, Mwanzilishi wa mpango huu, wala si mjumbe aliyetueleza kuhusu mpango huo.
- Sasa katika hatua hii ya Ufunuo 19, katika mstari wa 11, Yohana anaanza kuelezea kurudi kwa Bwana, lakini bado hatuko tayari kuchukua hatua hiyo pamoja naye.
    - Tuna matukio duniani ambayo tuliyaacha yakiendelea, na tunahitaji kujua jinsi matukio hayo yanavyomalizika kabla hatujarudi kwenye Sura ya 19.
        - Kwa hiyo, duniani katika hatua hii, ulimwengu ulikuwa umetikiswa na uharibifu usioaminika na machafuko makubwa.
        - Ufalme wa Shetani uliangamizwa, lakini Mpinga Kristo bado anatawala na kuwatesa Wayahudi waliobaki huko Yerusalemu
    - Jeshi lake sasa linaelekea kusini, ili kuteka mji pekee uliobaki duniani, Yerusalemu
        - Kwa kuwa makao yake makuu yametoweka, hana chaguo jingine ila kuufanya Yerusalemu kuwa mji mkuu wake mpya
        - Hivyo, vita kuu ya Mungu sasa iko karibu kutokea, vita tunavyoviita Har–Magedoni
    - Tayari tumesoma Hatua ya I na II ya vita hivyo hebu tuzipitie tena kwa ufupi.
        - Hatua ya I ilikuwa harakati za majeshi ya Mpinga Kristo kutoka mashariki hadi magharibi,

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

kutoka Babeli hadi Bonde la Yezreeli

- Hatua hiyo ilichochewa na Bwana kukausha mto wa damu wa Frati na kuweka katika moyo wa Mpinga Kristo wazo la kushambulia Yerusalemu.
- Hatua ya II ilikuwa uvamizi wa majeshi ya wafalme wa kaskazini ambao waliiangamiza Babeli na kuteka udhibiti wa makao makuu ya Mpinga Kristo.
  - Lakini muda mfupi baadaye, Bwana aliangamiza kabisa mji huo kupitia hukumu ya mwisho ya kitasa.
  - Kwa hiyo, majeshi na mji wenyewe havikuwepo tena, lakini shambulio hilo lilimsukuma Mpinga Kristo kuelekea Yerusalemu.
- Sasa Hatua ya Tatu ya vita inaanza, na hiyo ndiyo sehemu inayofuata ya somo letu.
  - Hatua ya III inahusisha maeneo matatu tofauti katika Mashariki ya Kati:
    - Yerusalemu, Mlima wa Mizeituni na Botzrah
    - Tuanze na muhtasari kutoka kitabu cha Danieli

DAN. 11:36 Naye mfalme atafanya kama apendavyo; naye atajitukuza na kujiadhimisha juu ya kila mungu, naye atanena maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu, naye atafanikiwa mpaka ghadhabu itakapotimia; maana yaliyokusudiwa yatafanyika.
DAN. 11:37 Wala hataijali miungu ya baba zake; wala yeye aliyetamaniwa na wanawake; wala hatamjali mungu awaye yote; maana atajitukuza mwenyewe juu ya wote.
DAN. 11:38 Lakini katika mahali pake atamheshimu mungu wa ngome; na mungu ambaye baba zake hawakumjua atamheshimu, kwa dhahabu, na fedha, na vito vya thamani, na vitu vipendezavyo.
DAN. 11:39 Naye ataziteka nyara ngome zenye nguvu kwa msaada wa mungu mgeni; na yeye atakayemkubali atamwongeza kwa utukufu; naye atawapa kumiliki wengi; naye ataigawa nchi kwa rushwa.

- Katika kifungu hiki tulichokisoma hapo awali, tulijifunza kwamba Mpinga Kristo angetawala ulimwengu na kuchukua udhibiti kwa nguvu za Shetani.
  - Lakini kisha tunasoma maneno haya…

DAN. 11:40 Na wakati wa mwisho mfalme wa kusini atashindana naye; na mfalme wa kaskazini atamshambulia kama upepo wa kisulisuli, pamoja na magari ya vita, na wapanda farasi, na merikebu nyingi; naye ataingia katika nchi hizo, na kufurika na kupita katikati.
DAN. 11:41 Tena ataingia katika hiyo nchi ya uzuri, na nchi nyingi zitapinduliwa; lakini nchi hizi zitaokolewa na mkono wake, Edomu, na Moabu, na wakuu wa watu wa Amoni.

- Kwanza, angalia katika mstari wa 40 kwamba Danieli anasema **"wakati wa mwisho"**, akimaanisha

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

mwisho wa ile miaka saba.

- Kwa hiyo, tunajua kwamba matukio haya yanahusiana na mwisho wa kipindi cha Dhiki Kuu, mara kabla tu na wakati wa Kuja kwa Pili kwa Kristo.
- Wakati huo, wafalme wawili kati ya saba watachukua hatua dhidi ya Mpinga Kristo
- Mfalme wa Kusini na mfalme wa Kaskazini watashambulia Mpinga Kristo. Neno la Kiebrania lililotafsiriwa **"watashambulia"** lina maana ya kusukuma kwa nguvu au kushambulia kwa msukumo mkali.

- Hawa ndio wafalme wawili wanaokuja dhidi ya Babeli kama tulivyojifunza katika Sura ya 18
  - Wanashambulia mji wa Mpinga Kristo kwa magari ya vita na wapanda farasi na meli zinazosafiri juu ya mto
  - Wakati shambulio hilo linaendelea, mstari wa 40 unasema kwamba Mpinga Kristo anaingia katika nchi nyingine, yaani Israeli, akipita katikati ya nchi hiyo.
- Kisha katika mstari wa 41, Danieli anathibitisha kwamba Mpinga Kristo ameingia Israeli kwa kuiita **Nchi ya Uzuri ambayo** kwa Myahudi, jina hilo linarejelea Israeli pekee.
  - Anavamia Israeli kwa mafanikio, jambo ambalo pia tulilisoma mapema katika Sura ya 17.
    - Lakini kumbuka kwamba maeneo matatu ya dunia yataokolewa kutoka mikononi mwake: Edomu, Moabu na Amoni
    - Haya ni majina ya kale yanayorejelea karibu eneo lilelile ambalo leo ni nchi ya Yordani, yaani ukanda wa nchi ulioko mashariki mwa Mto Yordani.
    - Eneo hili pia linajumuisha **Bozra**.
  - Kwa hiyo, ikiwa eneo hili linaokolewa kutoka mikononi mwake mwishoni, inaonyesha kwamba Mpinga Kristo atalishambulia eneo hilo mwishoni kabisa.
    - Na nabii Yeremia pia anathibitisha kwamba Mpinga Kristo ataishambulia Bozra katika hatua za mwisho kabisa.

> YER. 49:13 Kwa maana nimeapa kwa nafsi yangu, asema BWANA, kwamba Bozra utakuwa ajabu, na aibu, na ukiwa, na laana; na miji yake yote itakuwa ukiwa wa daima.
> YER. 49:14 Nimepata habari kwa BWANA, Na mjumbe ametumwa kati ya mataifa, Akisema, Jikusanyeni, mkaujie, Mkainuke kwenda vitani.
> YER. 49:15 Maana nimekufanya mdogo kati ya mataifa, Na kudharauliwa katika watu.
> YER. 49:16 Kuhusu kuogofya kwako, Kiburi cha moyo wako kimekudanganya, Wewe ukaaye katika pango za majabali, Ushikaye kilele cha milima; Ujapofanya kiota chako juu sana kama tai, Nitakushusha kutoka huko; asema BWANA.

- Mabaki ya vikosi vya Mpinga Kristo yanapatikana kwa kiasi kikubwa katika sehemu mbili
  - Kwanza, sehemu kubwa ya jeshi lake imekusanyika katika Bonde la Yezreeli, kaskazini mwa Israeli, tayari kushambulia Yerusalemu.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Lakini bado kuna vikosi vingine vilivyotawanyika kuzunguka magofu ya Babeli.
        - Vikosi hivyo vilinusurika uvamizi wa maadui na kushuhudia kuangamizwa kwa mji huo vikiwa mbali, kama ilivyoelezwa katika sura ya 19.
    - Kwa hiyo, Yeremia anasema katika mstari wa 14 kwamba Mpinga Kristo anatuma mjumbe, huenda akiwa amepanda farasi, kwa majeshi ya mataifa yaliyobaki karibu na Babeli na kuyaamuru yashambulie.
        - Shabaha yao ni Wayahudi walioko Botzrah
        - Kumbuka kwamba katikati ya kipindi cha Dhiki Kuu, Bwana aliwaongoza Wayahudi walioamini kutoka Yerusalemu hadi jangwani ili walindwe.
    - Aliwaandalia mahali pa kujisitiri katika eneo la kusini mwa Yordani ya leo, kwenye korongo lenye miamba ambalo si rahisi kuvamiwa na adui.
        - Katika Biblia, mahali hapo panaitwa **Bozra** (**Petra**). Jina **Bozra** kwa Kiebrania linamaanisha zizi la kondoo, kwa sababu Wayahudi watalindwa huko kama kondoo ndani ya zizi.
        - Na ingawa adui atatamani kuwashambulia na kuwaangamiza, hatakuwa na uwezo huo kwa sababu Bwana anawalinda watu wake huko.
    - Lakini mwishoni kabisa mwa Dhiki Kuu, Mpinga Kristo atajaribu tena kuwaangamiza Wayahudi waliojificha huko Petra
        - Atakapofanya hivyo, Yeremia anasema kwamba Bozra katika Edomu itakuwa mahali pa maangamizi.
        - Maana yake ni kwamba majeshi ya Mpinga Kristo yaliyoko huko ndiyo yatakayoharibiwa na kuangamizwa.
        - Angalia katika mstari wa 15 kwamba Bwana anasema amelifanya jeshi la Mpinga Kristo kuwa dogo miongoni mwa mataifa.
        - Jeshi hilo litakuwa limepunguzwa sana kutokana na hukumu mbalimbali za Mungu, lakini hata hivyo bado litajaribu kuwashambulia Wayahudi walio chini ya ulinzi wa Mungu.

> YER. 49:21 Nchi yatetemeka kwa sauti ya kuanguka kwao; Kuna kilio, sauti yake yasikiwa katika Bahari ya Shamu.
> YER. 49:22 Tazama, atapanda na kuruka kama tai, na kutandaza mabawa yake juu ya Bozra; na mioyo ya mashujaa wa Edomu siku hiyo itakuwa kama moyo wa mwanamke akiwa katika uchungu wa kujifungua.

- Kisha katika mistari ya 21–22, Yeremia anasema kwamba Bwana atashuka kwa kasi kama tai ili kuwatetea watu Wake.
    - Kwa hiyo, Kuja mara ya Pili kwa Kristo kutahusisha kutokea Kwake Bozra, ili kuwatetea wale wanaongoja huko chini ya ulinzi Wake.
        - Tutalirudia tukio hili baadaye katika somo letu, lakini kwa sasa hebu tuhamie kwenye uwanja wa pili mkuu wa vita hivi, yaani Yerusalemu.
        - Na hilo linaturudisha kwenye muhtasari wetu katika Danieli sura ya 11.

> DAN. 11:42 Naye ataunyosha mkono wake juu ya nchi hizo, hata na nchi

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

ya Misri haitaokoka.
DAN. 11:43 Lakini atakuwa na nguvu juu ya hazina za dhahabu na fedha, na juu ya vitu vyote vya Misri vyenye thamani; na Walibya na Wakushi watafuata nyayo zake.
DAN. 11:44 Lakini habari zitokazo mashariki na kaskazini zitamfadhaisha; naye atatoka kwa ghadhabu nyingi, ili kuharibu, na kuwaondolea mbali watu wengi.
DAN. 11:45 Naye ataweka hema zake za kifalme kati ya bahari na mlima mtakatifu wa uzuri; lakini ataifikia ajali yake, wala hakuna atakayemsaidia.

- Mpinga Kristo anapoendelea kufanya uharibifu katika maeneo yaliyobaki yanayoweza kukaliwa na watu katika Mashariki ya Kati, anapokea taarifa, au uvumi, kutoka Mashariki na Kaskazini.
  - Katika mstari wa 44, Danieli anasema kwamba taarifa hizi kutoka Mashariki na Kaskazini zitamsumbua sana.
    - Hili linatukumbusha yale tuliyojifunza wiki iliyopita tulipojifunza kuhusu uharibifu wa Babeli
    - Mpinga Kristo, akiwa katika nchi ya Israeli, anasikia kuhusu kushindwa kwa Babeli mikononi mwa mfalme wa Kaskazini
  - Hizo ndizo fununu zinazomsumbua hapa, na tazama zinamletea hasira kali na kumfanya aangamize wengi
    - Kisha katika mstari wa 45 Danieli anasema habari hii pia inamfanya ahamishe majeshi yake kutoka Bonde la Yezreeli hadi upande wa magharibi wa Yerusalemu.
    - Inasema kwamba anasimika mahema ya makao yake ya kifalme, jambo linalothibitisha kwamba huu ni uwekaji wa kambi ya kijeshi inayohama.
  - Anaweka kambi yake kati ya sehemu mbili zinazojulikana katika Israeli
    - Upande wa mashariki kuna Mlima Mtakatifu wenye uzuri, unaorejelea Mlima Sayuni ambapo hekalu liko
    - Upande wa magharibi kuna bahari, na bahari pekee inayogusa Israeli ni Bahari ya Mediterania.
    - Kwa hiyo atakuwa katika Shefela, yaani maeneo ya vilima yaliyoko upande wa magharibi wa nchi.
  - Kwa mara nyingine tena kumbuka kwamba vita hivi pia havitaenda kama alivyotaka.
    - Katika mstari wa 45, Danieli anasema kwamba atafikia mwisho wake na hakuna atakayemsaidia.
    - Hatakuwa na washirika wala majeshi mengine yatakayokuja kumsaidia, na bila shaka hakuna chochote kitakachoweza kusimama dhidi ya Kristo.
- Kwa hiyo, hatua ya Mpinga Kristo ya kupeleka majeshi yake dhidi ya Botzra na Yerusalemu ndiyo Hatua ya Tatu ya Vita vya Har–Magedoni.
  - Harakati hizi zinachochewa na habari kwamba makao makuu yake yametoweka
    - Inamkasirisha Mpinga Kristo na kumfanya aende kwa hasira kuwaangamiza wengi, hasa

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

Wayahudi walioko huko Botzrah na Yerusalemu

    - Eneo la tatu la utekelezaji wa matukio ya wakati wa Kuja kwa Pili kwa Kristo litakuwa Mlima wa Mizeituni, lakini tutalisubiri kulizungumzia baadaye.
    - Kwa sasa, hebu tuendelee na vita karibu na Yerusalemu na tuangalie maandiko mengine machache ili kuelewa jinsi vita hivyo vinavyoendelea
  - Majeshi ya Mpinga Kristo yanazingira mji na kujiandaa kuvunja ulinzi wowote utakaokuwa umebaki.
    - Kumbuka kwamba kipindi cha Dhiki Kuu kitakuwa kimewapunguzia wanadamu kiasi kwamba imewarudisha kwenye hali ya kupigana kwa kutumia farasi na silaha za kale.
    - Na kuta za mawe zitakuwa tena ulinzi wenye nguvu.
  - Kwa hiyo, shambulio la Mpinga Kristo litaendelea kwa namna inayofanana na vita vya kale.
    - Kutakuwa na kuzingirwa kwa mji kisha kufuatiwa na shambulio na ulinzi kwa kutumia silaha za kawaida, na hatimaye mapigano ya ana kwa ana.
    - Manabii wa Agano la Kale wanatoa maelezo mengi kuhusu shambulio la Yerusalemu, lakini tutaangalia maeneo machache tu yaliyochaguliwa.
    - Tukianzia na Yoeli, ambaye anatuambia kwamba shambulio hili linalenga Yerusalemu katika Bonde la Yehoshafati.

> YOELI 3:9 Tangazeni haya kati ya mataifa; jitayarisheni kwa vita; waamsheni mashujaa; watu wa vita na wakaribie; na wapande juu.
> YOELI 3:10 Yafueni majembe yenu yawe panga, na miundu yenu iwe mikuki; aliye dhaifu na aseme, Mimi ni hodari.
> YOELI 3:11 Fanyeni haraka, mje, enyi mataifa yote, wa pande zote, jikusanyeni pamoja; na huko wateremshe mashujaa wako wote, Ee BWANA.
> YOELI 3:12 Mataifa na wajihimize, wakapande juu katika bonde la Yehoshafati; maana huko ndiko nitakakoketi niwahukumu mataifa yote yaliyo pande zote.

- Yoeli anasema kwamba mashujaa (wapiganaji) watakuja dhidi ya mji wakiwa wamegeuza vifaa vya kilimo kuwa silaha za muda.
  - Wanakuja kwa sababu Bwana amewaleta mahali hapa, kwa maana Yeye ndiye aliyeongoza na kupanga matukio yatakayopelekea vita hivi kutokea.
  - Wanakuja katika Bonde la Yehoshafati, ambalo ni jina lingine la Bonde la Kidroni lililoko upande wa mashariki wa mji.
  - Kwa hiyo, majeshi yanakaribia kutoka upande wa magharibi na hatimaye kuuzunguka mji pande zote.
- Isaya anatupatia maelezo zaidi kuhusu shambulio hili

> ISAYA 29:1 Ole wa Arieli, Arieli, mji ambao Daudi alifanya kituo chake ndani yake; ongezeni mwaka baada ya mwaka; sikukuu na zirudi

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

wakati wake,
ISAYA 29:2 ndipo nitamwudhi Arieli; kutakuwapo maombolezo na kilio;
naye atakuwa kwangu kama Arieli.
ISAYA 29:3 Nami nitapiga kimo juu yako pande zote, nitakuhusuru kwa
ngome, nami nitajenga maboma yakuzunguke.
ISAYA 29:4 Nawe utashushwa, nawe utanena toka chini ya nchi, na
maneno yako yatakuwa chini toka mavumbini; na sauti yako itakuwa
kama sauti ya mtu mwenye pepo, ikitoka katika nchi, na matamko
yako yatanong'ona toka mavumbini.
ISAYA 29:5 Lakini wingi wa adui zako utakuwa kama mavumbi laini, na
wingi wao watishao utakuwa kama makapi yapitayo; naam, itakuwa
mara na kwa ghafla.
ISAYA 29:6 Naye atajiliwa na BWANA wa majeshi kwa ngurumo, na
tetemeko la nchi, na sauti kuu, na chamchela, na tufani, na mwali wa
moto uteketezao.
ISAYA 29:7 Na wingi wa mataifa wapiganao na Arieli, wote wapiganao
naye na ngome yake, na wanaomwudhi, watakuwa kama ndoto, na
maono ya usiku.

- Katika kifungu hiki, Isaya anaeleza kwamba mahali panaposhambuliwa panaitwa **Arieli**, ambalo ni jina lingine la Kiebrania la mji wa Yerusalemu.
  - Tunaona uthibitisho wa hilo kwa sababu Isaya anasema kwamba huo ni mji ambao Daudi aliwahi kuweka kambi.
    - Na mji huu utazingirwa na minara ya vita itajengwa, nao utakuwa kama " *arieli* " kwa Bwana.
    - Neno Ariel linamaanisha madhabahu, au mahali pa kutoa dhabihu
    - Bwana atatoa dhabihu kupitia watu watakaokufa katika vita hivyo, ikiwa ni dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi za taifa.
  - Wakati wa kuzingirwa kwa Yerusalemu na Mpinga Kristo, wakazi wa mji watakuwa wamekata tamaa na kuogopa, wakitarajia kufa wakati wowote.
    - Angalia katika mstari wa 4 kwamba jambo hilo litasababisha taifa kuinama chini, likizungumza kutoka mavumbini, yaani likiwa limeinama uso chini kabisa aridhini.
    - Huo ni mkao wa unyenyekevu na ibada, kwa hiyo taifa litasukumwa kumtafuta Mungu.
    - Na kutoka mavumbini watakapokuwa wameinama, sauti yao itainuka kama kama sauti ya roho kutoka ardhini.
    - Tutajifunza zaidi kuhusu wakati huu baadaye.
  - Wakati huohuo, tambua kwamba maadui wa Israeli watapigwa chini kwa muda mfupi sana, ghafla, kutokana na maombi ya Israeli ya kuomba msaada.
    - Katika kimbunga cha moto unaoteketeza, mataifa yote yaliyosimama dhidi yake yatatoweka kana kwamba ni ilikuwa ndoto tu.
    - Ni wazi, huu ni ushindi usio wa kawaida

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

    - Mika anathibitisha simulizi hii

> MIKA 4:9 Sasa mbona unapiga kelele? Je! Hakuna mfalme kwako, mshauri wako amepotea, hata umeshikwa na uchungu kama mwanamke wakati wa kuzaa?

> MIKA 4:11 Na sasa mataifa mengi wamekusanyika juu yako, wasemao, Na atiwe unajisi; macho yetu na yaone shari ya Sayuni.
> MIKA 4:12 Lakini wao hawayajui mawazo ya BWANA, wala hawafahamu shauri lake; kwamba amewakusanya kama miganda mahali pa kupuria.

- Mika anauliza kwa nini watu wa Israeli wanalia na kwa nini hakuna mfalme kati yao?
    - Haya ni maswali ya kimtazamo wa kejeli kwa kiasi fulani, kwa sababu Mungu anaonyesha kwamba zamani waliugeukia mbali uongozi wa Mfalme wao.
        - Na sasa hiyo ndiyo sababu Israeli inapitia mateso katika wakati huu.
        - Mataifa mengi yamekusanyika mbele ya Israeli na yanafurahia nafasi yao ya kuuteka mji.
    - Lakini hawajui kwamba Bwana amewaweka katika mtego huu, na mtego uko karibu kuwanasa
        - Hawaelewi kusudi la Bwana ambalo ni kuharibu majeshi yote ya Mpinga Kristo
        - Amelikusanya jeshi la Mpinga Kristo huko Yerusalemu kama miganda ya nafaka ilivyokusanywa katika sakafu ya kupuria, ili ipondwe na kutenganishwa kama ngano itenganishwavyo na makapi.
- Hatimaye, Zekaria anatuambia mpango huu wa kuruhusu shambulio dhidi ya Yerusalemu unatimiza kusudi la Mungu la kuweka shinikizo kwa Israeli

> ZEKARIA 13:7 Amka, Ee upanga, juu ya mchungaji wangu, na juu ya mtu aliye mwenzangu, asema BWANA wa majeshi; mpige mchungaji, nao kondoo watatawanyika; nami nitaugeuza mkono wangu juu ya wadogo.
> ZEKARIA 13:8 Hata itakuwa, ya kwamba katika nchi yote mafungu mawili yatakatiliwa mbali, nao watakufa, asema BWANA; lakini fungu la tatu litabaki humo.
> ZEKARIA 13:9 Nami nitalileta fungu lile la tatu na kulipitisha kati ya moto, nami nitawasafisha kama fedha isafishwavyo, nami nitawajaribu kama dhahabu ijaribiwavyo; wataliitia jina langu, nami nitawasikia; mimi nitasema, Watu hawa ndio wangu; nao watasema, BWANA ndiye Mungu wangu.

- Katika mstari wa 7, Zekaria anamrejelea Bwana kama **Mchungaji**, na Mpinga Kristo kama **Mshirika Wangu**.
    - Mchungaji angepigwa chini katika siku zake na Israeli wangetawanyika

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

        - Hiyo ni wazi inarejelea kuja kwa mara ya kwanza kwa Bwana
        - Baada ya Yesu kufa, Bwana aliwatawanya Wayahudi mwaka wa 70 BK kama adhabu ya kumkataa Masihi wao.
    - Na sasa wakati umefika kwa Bwana kuleta hukumu juu ya yule mtu anayeitwa **Mshirika Wangu**, akimrejelea Mpinga Kristo na Shetani aliye nyuma yake.
        - Katika mst.8 Zekaria anasema kwamba sehemu mbili za nchi zitakatiliwa mbali na kuangamia
        - Sehemu hizi mbili zilizokatwa ni sehemu za Israeli kaskazini na kusini
        - Wayahudi wanaoishi huko watakufa wakati Mpinga Kristo atakapoingia katika nchi hiyo
    - Ni Wayahudi pekee waliobaki katikati ya taifa, katika mji wa Yerusalemu, ndio watakaokuwa hai.
        - Na kundi hili litapitia tanuru la majaribu ili kutakaswa na kusafishwa.
        - Hatimaye, jambo hili litawafanya Wayahudi hawa kuitikia hali yao kwa kumwita Bwana wao.
        - Na Zekaria anasema kwamba Yeye atawajibu.
- Hatimaye, Zekaria anatoa maelezo ya kina sana kuhusu shambulio hilo na jinsi Bwana atakavyoutetea mji.

ZEKARIA 12:1 Ufunuo wa neno la BWANA juu ya Israeli. Haya ndiyo asemayo BWANA, azitandaye mbingu, auwekaye msingi wa dunia, aiumbaye roho ya mwanadamu ndani yake.
ZEKARIA 12:2 Angalia, mimi nitafanya Yerusalemu kuwa kikombe cha kuyumbayumba kwa watu wa kabila zote, wazungukao pande zote; tena kitakuwa juu ya Yuda pia wakati wa kuhusuriwa Yerusalemu.
ZEKARIA 12:3 Tena itakuwa siku hiyo, nitafanya Yerusalemu kuwa jiwe la kuwalemea watu wa kabila zote; wote watakaojitwika jiwe hilo watapata majeraha mengi; na mataifa yote ya dunia watakusanyika pamoja juu yake.
ZEKARIA 12:4 Katika siku hiyo, asema BWANA, nitamtia kila farasi ushangao, na yeye ampandaye nitamtia wazimu; nami nitaifunulia nyumba ya Yuda macho yangu, nami nitamtia upofu kila farasi wa hayo makabila ya watu.
ZEKARIA 12:5 Na wakuu wa Yuda watasema mioyoni mwao, Wenyeji wa Yerusalemu wana nguvu katika BWANA wa majeshi, Mungu wao.
ZEKARIA 12:6 Siku hiyo nitawafanya wakuu wa Yuda kuwa kama kigae chenye moto katika kuni, na kama kinga cha moto katika miganda; nao watateketeza watu wa kila kabila, wawazungukao pande zote, upande wa mkono wa kulia na upande wa mkono wa kushoto; na baada ya haya Yerusalemu utakaa mahali pake, naam, hapo Yerusalemu.
ZEKARIA 12:7 Naye BWANA ataziokoa hema za Yuda kwanza, ili utukufu wa nyumba ya Daudi, na utukufu wa wenyeji wa Yerusalemu, usipate

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

kutukuzwa kuliko Yuda.
ZEKARIA 12:8 Katika siku hiyo BWANA atawalinda wenyeji wa Yerusalemu; na yeye aliye dhaifu miongoni mwao atakuwa kama Daudi siku hiyo; nayo nyumba ya Daudi itakuwa kama Mungu, kama malaika wa BWANA mbele yao.
ZEKARIA 12:9 Hata itakuwa siku hiyo, ya kwamba nitayaangamiza mataifa yote yatakayokuja kupigana na Yerusalemu.

- Baada ya kuzingirwa dhidi ya Yerusalemu, Bwana ataufanya mji huo kuwa kama jiwe zito ambalo haliwezi kuinuliwa.
  - Na mataifa yatakapojaribu "kulinyanyua" jiwe hilo, yatajeruhiwa katika jaribio hilo.
    - Anaelezea jinsi Bwana atakavyoutetea mji kwa njia ya kimiujiza wakati wa kuzingirwa na Mpinga Kristo, ili asiweze kuuteka.
    - Farasi watapigwa na mshangao na upofu, na wapanda farasi watapigwa na wazimu.
    - Kwa hiyo washambuliaji na wanyama wao watachanganyikiwa na na kupoteza mpangilio.
  - Wanapoona jambo hilo, katika mstari wa 5 tunaambiwa kwamba watu walioko ndani ya mji watatambua kwamba Bwana ndiye anayekuja kuwasaidia.
    - Katika mstari wa 7, Bwana atawalinda sio wale tu wanaoishi mjini bali pia Wayahudi waliopiga kambi nje ya ulinzi wa kuta.
    - Wale wanaoishi katika mahema ni maelezo ya Wayahudi walio nje ya mji na hasa walio katika hatari ya kushambuliwa
    - Yuda ni marejeleo ya eneo kubwa zaidi ambalo Yerusalemu iko, kwa hiyo Bwana atalinda sio mji tu bali Yuda yote
    - Kumbuka, hii ndiyo "theluthi ya kati" ya watu ambao Mungu alisema angewasafisha na hatimaye kuwaokoa
  - Na katika mstari wa 8 tunaona kwamba Bwana ataimarisha mioyo ya watu kwa ajili ya vita, hivyo hata dhaifu zaidi atakuwa kama Daudi mbele ya Goliathi.
    - Matokeo ya mwisho yatakuwa kwamba Bwana atawaangamiza mataifa yote yatakayokuja dhidi ya Yerusalemu katika siku hiyo ijayo.
    - Baadaye katika somo letu tutarudi kwenye tukio hili ili kuona jinsi Yesu atakavyofanikisha ushindi huu atakaporudi
    - Lakini hapa tunaona kwamba hata kabla ya Yesu kurudi, Bwana anafanya kazi kwa njia isiyo ya kawaida ili kuilinda Yerusalemu
- Wakati huu unaonyeshwa waziwazi katika historia ya Israeli katika hadithi ya Hezekia.
  - Katika Sura ya 37 ya Isaya na katika 2 Wafalme 19 tunajifunza hadithi ya kuzingirwa kwa Yerusalemu na Ashuru
    - Ashuru ilitumwa na Mungu kuharibu Ufalme wa Kaskazini wa Israeli kama adhabu kwa dhambi zao
    - Lakini Ashuru ikawa na kiburi na ikafikiri ilikuwa na haki ya kuiteka Yuda pia
  - Mungu hakuitoa Yuda mikononi mwa Ashuru… Ashuru iliambiwa kwamba wangeweza

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

kuangamiza Ufalme wa Kaskazini pekee

- Lakini mfalme wa Ashuru alikuwa na tamaa na akaamua kushambulia hata kusini
- Waashuri walivamia Yuda wakizunguka Yerusalemu wakiuzingira mji na kujaribu kuushinda
- Walikuwa na jeshi kubwa na ilionekana kana kwamba jiji lingeshindwa

- Wakati fulani kamanda wa jeshi la Ashuru anatuma barua kwa Mfalme Hezekia akimtaka ajisalimishe la sivyo aangamizwe
  - Watu walikuwa wamezimia kwa hofu na walitarajia kushindwa kabisa
  - Lakini Mfalme Hezekia alifanya jambo lililojulikana sana: alichukua barua kutoka kwa jemadari wa Waashuru, akaieneza mbele za Bwana, na akaomba.

- Anamalizia maombi yake akisema:

> 2 WAFALME 19:19 Basi sasa, Ee BWANA, Mungu wetu, utuokoe na mkono wake, nakusihi, ili kwamba falme zote za dunia zipate kujua ya kuwa wewe ndiwe BWANA Mungu, wewe peke yako.
> 2WAFALME 19:20 Ndipo Isaya, mwana wa Amozi, akapeleka ujumbe kwa Hezekia, akisema, BWANA, Mungu wa Israeli, asema hivi, Kwa kuwa umeniomba juu ya Senakeribu, mfalme wa Ashuru, mimi nimekusikia.

- Bwana anamwambia Hezekia kwamba kwa sababu aliomba, Bwana angeokoa mji kutoka kwa Waashuri
  - Na kisha Bwana anamwambia kamanda wa jeshi la Ashuru

> 2 WAFALME 19:28 Kwa sababu ya kunighadhibikia kwako, na kwa sababu kutakabari kwako kumefika masikioni mwangu; kwa sababu hiyo nitatia kulabu yangu puani mwako, na hatamu yangu midomoni mwako, nami nitakurudisha nyuma kwa njia ile ile uliyoijia.
> 2 WAFALME 19:29 Na kwako wewe hii ndiyo dalili; mwaka huu mtakula vitu viotavyo vyenyewe; na mwaka wa pili mtakula mazao ya vitu hivyo; na mwaka wa tatu pandeni mbegu, kavuneni; mkapande mashamba ya mizabibu, mkale matunda yake.
> 2 WAFALME 19:30 Na mabaki yaliyookoka ya nyumba ya Yuda yatatia mizizi chini, na kuzaa matunda juu.
> 2 WAFALME 19:31 Maana mabaki yatatoka katika Yerusalemu, na wao watakaookoka katika mlima wa Sayuni wivu wa BWANA utatimiza jambo hilo.
> 2 WAFALME 19:32 Basi BWANA asema hivi katika habari za mfalme wa Ashuru, Yeye hatauingia mji huu, wala hatapiga mshale hapa, wala hatakuja mbele yake kwa ngao, wala hatajenga boma juu yake.
> 2 WAFALME 19:33 Njia ile ile aliyojia, kwa njia iyo hiyo atarudi zake, wala hataingia ndani ya mji huu, asema BWANA.
> 2WAFALME 19:34 Maana nitaulinda mji huu, niuokoe, kwa ajili yangu

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org

> mwenyewe, na kwa ajili ya Daudi, mtumishi wangu.
> 2 WAFALME 19:35 Ikawa usiku uo huo malaika wa BWANA alitoka, akakiingia kituo cha Waashuri, akawapiga watu mia moja themanini na tano elfu. Na watu walipoamka asubuhi na mapema, kumbe! Hao walikuwa maiti wote pia.

- Hadithi hii ni picha ya kile kinachotokea wakati wa Dhiki kuu kati ya Yerusalemu na Mpinga Kristo
  - Pia inaonyesha jinsi taifa la Israeli litakavyookolewa na Bwana mwishoni.
    - Israeli watahisi shinikizo la vita, na wakihofia maisha yao, hatimaye watamgeukia Bwana wao
    - Na watakapomsujudia na kuomba wokovu, ndipo Bwana atakapowaokoa
  - Atakuja na kumaliza vita kwa ajili yao, kama vile alivyoangamiza jeshi la Ashuru mwenyewe
    - Bwana aliingia katika kambi ya Waashuru kama Malaika wa Bwana na akaangamiza jeshi hilo mwenyewe
    - Hili ndilo tutakalojifunza wiki ijayo tunapoangalia kurudi kwa Bwana na jinsi atakavyoyaangamiza majeshi ya Mpinga Kristo.
    - Tutaanza na jeshi lililoko Bozra na kumalizia na jeshi linaloishambulia Yerusalemu.
  - Na katika somo hilo pia tutaangalia kwa karibu wakati ule ambapo Israeli itamlilia Yesu, kama tulivyoona leo.
    - Na tunapofanya hivyo, tutajifunza kwa nini ni jambo muhimu sana kwa Shetani kuwaangamiza Wayahudi katika kipindi cha Dhiki Kuu.
    - Na pia kwa nini ni jambo muhimu sana kwa Mungu kwamba watu wa Kiyahudi wasiangamie badala yake waendelee kuishi.

© 2020 – Verse By Verse Ministry International (www.versebyverseministry.org)
May be copied and distributed provided the document is reproduced in its entirety, including this copyright statement, and no fee is collected for its distribution.
Scripture quotations taken from the (NASB®) New American Standard Bible®, Copyright © 1995, 2020 by The Lockman Foundation.
Used by permission. All rights reserved. www.lockman.org